

WYPOWIEDZI Z DEBATY:

„Szanse polskich firm na europejskim rynku energii elektrycznej”

prof. Jacek Malko
– Politechnika Wroclawska

Patrząc na „Program dla energetyki” trzeba stwierdzić, że istotne dokumenty regulujące rozwój polskiej elektroenergetyki straciły swój dalszy ciąg. Omawiana strategia nie nawiązuje w sposób zdecydowany do poprzednich programów wieloletnich, które zgodnie z ustawą Prawo energetyczne miały dotyczyć nie tylko spraw bieżących, ale również nakreślić perspektywę rządu 20-25 lat rozwoju elektroenergetyki. Ten niepokojący problem rozdziewu pomiędzy tym, co obowiązywało w przeszłości – i było w znacznej mierze wynikiem konsensusu środowisk również nie-energetycznych – a chwilą obecną, musi być wyeliminowany.

Nasza infrastruktura nieustannie się starzeje, co wynika z niewydolności procesów inwestycyjnych. Mamy coraz większą awaryjność urządzeń, panują coraz trudniejsze warunki eksploatacji. Moce wytwórcze krajowej elektroenergetyki trzeba odbudować – większość specjalistów z branży przyszłość bazy wytwórczej widzi w węglu kamiennym i brunatnym. Niejako w opozycji do tych tez lansowana jest – przez wąskie grono – energetyka jądrowa. Okazuje się, że w dłuższej perspektywie czasowej problem dywersyfikacji paliwowej, w tym włączenie w ten proces energetyki jądrowej, jest rzeczą co najmniej pożądaną, a być może i nieuchronną. Stawia to wyraźne wyzwania przed nami nie tylko w kategoriach technicznych, ale również psychologicznych. Jest to batalia o pozyskanie zrozumienia Polaków, uświadomienia im kwestii związanych z polityką energetyczną państwa.

Marek Kulesa
– dyrektor Towarzystwa Obrotu Energią

Moim zdaniem większość spółek obrotu jest już przygotowanych do konkurencji zarówno na polskim, jak i na europejskim rynku energii elektrycznej. TOE reprezentuje 26 podmiotów – przedsiębiorstw obrotu, w

grupie których połowa to przedsiębiorstwa polskie – ich właścicielami są polskie spółki, a druga połowa – zagraniczne. Osobiście nie widzę tu różnicy jeśli chodzi o podejście do handlu energią; wszystkie spółki wg mnie są przygotowane do konkurencji na rynku.

Chciałbym zwrócić uwagę na jedną bardzo ważną kwestię związaną z handlem międzynarodowym, tzw. wymianą transgraniczną. Moim zdaniem niezwykle ważną sprawą jest wyrównanie poziomów i równe traktowanie podmiotów na konkurencyjnym rynku międzynarodowym. Spójrzmy na to, co stało się na przelomie lipca i sierpnia br. PSE-Operator ograniczył eksport energii elektrycznej na polskim profilu do zera. Spółki obrotu zawarły kontrakty sprzedaży/zakupu energii elektrycznej bazujące na wcześniej wygranej w aukcjach mocach, jednak w związku z redukcją nie mogły sprzedawać energii elektrycznej na rynku europejskim. Łączne straty spółek obrotu szacowane są na kilkanaście mln euro. Spółki obrotu były więc konkurencyjne – zawarły transakcje sprzedaży energii elektrycznej do zagranicznych partnerów, a działania Operatora uniemożliwiły im realizację kontraktów. I jak tu konkurować na rynkach zagranicznych?

Kolejny element, na który chciałbym zwrócić uwagę, to poziom cen. Na pewno ceny energii muszą ulec wyrównaniu. Rosnące zobowiązania dotyczące promocji energii ze źródeł odnawialnych i wytwarzanej w skrajnym oraz konieczność budowy nowych mocy muszą pociągnąć za sobą niestety wzrost cen.

Wprowadzana przez rząd konsolidacja pionowa naszego sektora oraz zaplanowane w „Programie ...” rozdzielanie działalności sieciowej znacznie się przeciąga. Umykają kolejne terminy. Wciąż trwają prace, pojawiają się dodatkowe problemy rzutujące na jakość i termin konsolidacji. Z tego co wiem, nie ma jeszcze nawet jakiegoś konkretnego pomysłu jak ma wyglądać owe rozdzielanie operatora od obrotu, a czas – niestety – ucieka. Uważam, że właściwe i praktyczne (nie teoretyczne) rozwiązanie kwestii rozdzielania działalności to podstawa konkurencji w sektorze.

Mam nadzieję, że opracowywanie i planowe nowe regulacje prawne, w tym kolejna nowelizacja Prawa energetycznego, pozwolą na wyrównanie szans wszystkich przedsiębiorstw, tak aby mogły funkcjonować nie tylko na rynku polskim, ale także i europejskim.